

Kiállítás arak:
Helyben és postán küldve.
Hgy évre . . . 10 frt-kr.
Fél évre . . . 5 "
Negyed évre . . . 3 "
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető min-
den közlemény: Nagy-batvan-
talan, 1884. szám, Dancsényi
készenléte, — a szerkesztőségbe bér-
mentve küldendő.

Közzétett helyben:
FELMŰVÉSI LAJOS és táj.
OSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésében és a kiadóv-
talanban KUTASI IMRE könyv-
szomjójában a postahivatalok
után.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Nagy betűs betűsorért 5 kr.
Nagy betűs betűsorért a többi
betűsorért alig szerinti a leg-
cselebb árértékűnek fel-
tétlenül minden külön beki-
rítást 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában
foglalt újsónak a 50 krajcár

NYITÁSI-ÉRTÉKÉNY KÖL-
mény minden péld. 50 kr.
Hirdetési felvételnek a ki-
adványban, KUTASI I. könyv-
szomjójában, valamint KÖR-
MAN H. köv. iródjában is.
Név nélkül vagy bérmelteni
beküldött levelek nem vétel-
nek figyelmbe.
Kéziratok vissza nem
adatok.

Mamelukok csalódása.

(A királyi tábla kérdése.)

Debreczen, május 4.

(K. B.) Debreczen nem kap királyi táblát! Ezt a leverő hírt hozza a Pesti Hírlap: közlebbi száma, mely állítólag biztos forrásból arról értesül, hogy a decentralizált királyi táblák vidéki székhelyei gyanánt a következő városok vannak kiszemelve: Pozsony, Sopron, Szombathely, Pécs, Arad, Nagyvárad, Kassa, Maros-Vasárhely és Kolozsvár. — E névsorból városnak neve hiányzik, ellenben verseny-társ: Nagy-Várád ott szerepel, még pedig a hatodik helyen.

A névsor szerint, Budapesttel együtt, tíz város osztzik a két decentralizált királyi táblán, még pedig (a fővárostól, a Bánság határ-szélen levő Aradtól és a két erdélyi várostól eltekintve) mindannyian határ-széli városok, mert Erdélyt tekintve Nagy-Várád is határ-széli város.

Szilágyi Dezső, az új igazságügyi miniszter, ki a reformok emberének vallja magát, tudvalevőleg terbe vette s rövid idő alatt meg is akarja valósítani a királyi táblák decentralizációját, — e saándékát pozsonyi választóihoz írott leveleiben is sejteti. Ugy látszik, hogy a kormányhoz közel álló Pesti Hírlap közleménye is a miniszter környezetének információja folytán látott napvilágot, így a hír ha nem is feltétlenül hiteles, de a valószínűség minden jellegével bír.

Le kell tehát mondanunk azon sokat hangoztatott reményről, hogy a királyi táblák decentralizációját Debreczennek is sikerül királyi táblára szert tenni! Mert ha Nagy-Várád lesz a királyi tábla egyik székhelye (a mi valószínű is, miután ugy Tisza Kálmán miniszterelnök, mint Szilágyi Dezső igazságügyi miniszter, kiktől legelső sorban függ a királyi táblák elhelyezése, nagyváradi születésűek s bizonyára ben-
nők is van u. n. »local-patriotizmus«), akkor Debreczennek nem jut királyi tábla!

A »Debr. Ellenőr«, reprodukálva a »Pesti Hírlap« közleményét, azt mondja: »Ezen hír a debreczeni patriotizmust igen kellemetlenül érintheti!« (Hozza-tehetne volna mindjárt azt is: »Mamelukok sirjaitok!«)

Tisztelt laptársunk jóvondolását elhiszük s mi is őszintén fogjuk sajnálni, ha városunk valóban el fog esni a királyi táblától, — de viszont el nem halgathatjuk azt, hogy mi ezen eshetőségben a megérdemelt bünhődés egyik jelenségét látjuk!

Az annyira hangoztatott »local-patriotizmus«, mely többnyire nem egyéb a legvastagabb önzésnél és a »helyi-érdekek« folytonos előtérbe-tolása szvened csutos kudarcot az által, ha Debreczen intéző kérei — minden mamelukáguk mellett — csalódnak a királyi táblába helyezett reményeikben.

Debreczenben ugyanis már évek hosszú sora óta eljárnak, vagy háttérbe szorítanak minden országos, vagy hazafias kérdést a képzelt vagy elérti remélt helyi érdekek miatt. Mesterséges eszközökkel elnyomják az ellenzéki szellemet, azt hozván fel okul, hogy Debreczen csak ugy boldogulhat, ha jó lábón áll a kormányval. Nem veszik észre, hogy e meghunyászkodó magatartásban, e folytonos kegyhajhászatban mennyi szegény rejlik s nem látják be, hogy azon haszon, melyet cserében nyernek, távolról sem áll arányban azon támogatással, melyben Debreczen a kormányt részesíti!

A képviselőválasztások idejében a kortekedés egyik fő fegyverét kepezte azon íjesztés, hogy ha Debreczen ellenzéki kép-

viselőket választ, akkor nem kap királyi táblát. Sőt a kormányparti képviselők is igérgettek olyasfélét, hogy szívükön hordják a Debreczenben felállítandó királyi tábla ügyét s ezt az itteni mamelukok főmatadorai oly biztosra vették, hogy már a királyi táblának szánt helyet is kijelölték. Azonban — a mint látszik — korán volt még a medve bőrére inni!

A véderő-javaslat kérdésében a magyar nyelv és a magyar ifjúság jogai mellett azért nem mert Debreczen állást foglalni, mert attól félt, hogy a kormányt tiltakozásával magára haragítaná s nem kapna királyi táblát. E kislelkű kortes-fogással ugy nyíltan, mint titokban terrorizálták az embereket, sőt maga a főispán ur sem átalította a függetlenebb helyzeti kormányparti bizottsági tagokat azzal puhtigatni, hogy Debreczen esetleges (sőt azt is megengedé, hogy jogos) tiltakozása dacára is törvényűvé válik a véderő-javaslat s miután ezen ugy sem segíthetnek, hát ne haragítsák magukra a kormányt, ne-hogy elveszítse Debreczen a királyi táblához fűzött igényét. Ilyen felszegg okoskodásokkal, a minők a város urainál napirenden vannak, sok embert lövő is tettek s a városi közgyűlésen sikerült a főispán urnak a felbuzdulult hazafiai érzület ki-nyilvánítását elnyomni. S nem pirult a nagy magyar Debreczen, melyre az ország szeme függesztve volt, hogy a magyar nyelv jogaiért a tót és német ajku városok és megyék szállottak sikra!

Ilyen és számos hasonló esetek után mi sem kétekedtünk többé abban, hogy Debreczen — gyászmagyar magaviseletének jutalmul — a jó kedű adakozótól királyi táblát fog kapni s nagyon meg-lepett bennünket az a hír, hogy Debreczen kihagyta a királyi táblák székhelyének sorából. De nem csak minket, hanem az intező köröket is meglepte e hír, kiknek sajnó fájdalomt s a csalódás által szívükön ejtett sebeket legfeljebb csak az által lehet meggyógyítani, ha a »köz-ügyek terén szerzett (ismeretlen) érdameik elismerésül« újabb kitüntetések kapnak!

Mily keserű, de e mellett mulattató szatyrát képez ezzel szemben az, hogy Arad városa, mely a szelgők sorában emelte fel hazafias tiltakozó szavát a véderő-javaslat sérelmes szakaszai ellen, ennek dacára megkapja a királyi táblát! A hü mameluk Debreczen pedig nem kap semmit! Jobb lett volna nekünk is tiltakozni a véderő-javaslat ellen, mert szolgaságunk miatt a kormányval már ránk untak, míg férfias föllépésünk imponált volna! A mellett — habár elvesztettük volna a királyi táblát — azt sem kellett volna elfelednünk, hogy a királyi tábla nélkül el-élhetünk, de a magyar nyelv nélkül nem!

Intező köröknek helyi érdekekért tanúsított pártatlan gyávaasága és meghunyászkodása eljátszotta azon hazafias nyombusz, mely városunk nevét országazerte övezte, s tiszteltté tette. Most már elveszett e nyombusz, de a királyi tábla sincs meg, — azaz magyarul: nincs se pénz, se posztó!

Idáig juttatta a bölcse vezetés városunkat! Most már kérdjük a helybeli kormánypart józanabb elemeitől, hogy érdemes volt-e ily eredményekért mamelukoskodni?! Mit nyert az által Debreczen, hogy a Tisza szekerét toltta? Bizony nem nyert éppen semmit, sőt minden kormánypartisága mellett károsodott, például a regále-megváltás is körülbelül egy milliót torint kért fog okozni a városnak, — holott ezen elvesztett millióból közkórházat, s más egyéb közintézményeket lehetett volna felállítani!

Nem czélszerűbb lett volna tehát

azon erőt, melyet a kormány támogatására fordítottak, éppen a kormány ellen felhasználni?! Debreczen — hála istennek — oly helyzetben van, hogy megél a maga emberségéből, nincs semmiféle kormány kegyére utalva, így nem kellett attól félnie, hogy ellenzékeskedésével önmagának ártani fog, sőt hasznára lett volna az egész országnak, — míg kormánypartisága ugy a hazának, mint önmagának ártalmára volt!

Dehát azt mondják: kárán tanul a magyar! Reméljük is, hogy a most kapott keserves leckze számos kormánypartit ki fog ábrándítani, s oly kijózanítólag fog rájuk hatni a szenvedett csalódás, mint a mily józanítólag hat a zuhany a fájdalomtól égő agyvelőre!

— Belföldi hírek. Keleti kereskedelmi társaság. Konstantinápolyból érkező jelentés szerint az odautazott magyarok körében — fő Szecsenyi pasa kezdeményezésére — mozzalom indult meg arra nézve, hogy Budapestben magyar keleti társaság létesítsenek. — Az országgyűlési kormánypart a képviselőház bizottságaiban megüresedett helyekre Janicsary Sándor, György Endre, Matlekovics Sándor, Perlaky Elek s Fröhlich Gusztáv képviselőket jelölte ki. Pártjegyzőkké választottak: Almásy Géza, Piukovics József, Szell Akos és Vojnics István. — Öngyilkos attaché. Győrben Vrbóza M. Péter, a szerb külügy-minisztérium attachéja, borotvával elmeteszte torkát s meghalt. Tetteit valószínűleg elme-háborodásban követte el. — Vilmos főherceg Erdélybe szemle-utrá indult. — Szapáry Gyula fő miniszter kijelentette, hogy elfogadja a képviselő-jelöltséget az új bányai kerületben. — Matlekovics államtitkár fölmetsését a hivatalos lap máj. 2-iki száma hozza. — Tisza Kálmán miniszterelnök és Wekerle pénzügyminiszter ma este Bécsbe utaznak, a jövő évi közös előirányzat megállapítására vonatkozó tárgyalások folytatására. — Pulszky Károly ügyében a képviselőház összeférhetelenségi bizottsága kimondta, hogy összeférhetelenség esetének nincs helye s ennél fogva az ügyet elintéztetnek tekintni.

— Országgyűlés. A képviselőház ülése május 2-án. A csütörtöki ülésen Csata Zsigmond 3 óra hosszáig beszélt, s mindvégig figyelmes hallgatósága volt, partkülönbség nélkül. Beszéde a magánügyektől kezdve az által ügyekig mindenre kiterjedkedett, és gyakran általános derűltséget keltett, őszinte és zamatos előadásával. Utána Wekerle Sándor pénzügyminiszter szólt föl s mindenekelőtt kiemelte, hogy az a pénzügyi program, melyet elődje kitűzött, az övé is; mivel ő már azon program készítésének is felelős segédmunkása volt. Beszédének nagy része polemia volt Horánszky és Mudrony ellen. A pénzügyminiszter ama vád ellen védekezett, mintha a kormány az addemelés mellett nem lett volna tekintettel a közigazdasági érdekekre is. Polemiájának némelykori eles hangja, nem állt azonban kellő összhangban Horánszkyknak objektív fejtegetéseivel. De nemcsak eles volt némelykor a pénzügyminiszter, hanem igazságtalan is. Horánszkyról azt mondta, hogy erős kritikuss, de rossz proféta, pedig mindez, a mit hét év óta megjósolt, mind beteljesedett. És oly dolgokat is czáfolt a pénzügyminiszter, a mikt Horánszky sohasem állított. E miatt az ellenzék többször föl is zudult a pénzügyminiszter ellen; ámbár más részről szivesen helyeselte, ha a pénzügyminiszter erre alkalmat adott. — A program azonban, melyet a jövőre nézve kifejtett, egészen véve optimistikusnak látszik. Azon siker érdekében, melyet a pénzügyminiszter a föltárt jövedelmi források belterjesebb kihasználása czéljából elérti remélt, talán kissé túlságos tét nyit a bürokráciának. Azon tervek közt, melyeket a pénzügyminiszter kontemplál, van sok helyes: de e tervek amennyiben azok ujak, sújtó itéletet tartalmaznak az eddigi rendszerre. A fogyasztási alók kihasználásával a zárt városok, az italmérséi adónál a magán fogyasztás, a szesz adónál a törvények szigorú végrehajtása, a dobányjövődékel a büntető határozatok erőlyes alkalmazása, — képezik ezen tervek főbb mozzanatait. Az egyes adónál pedig a tényleges jövedelem kikutatása: mely azonban két élt fegyver lehet. Kétségtelenül összefügg ez a pénzügyi közigazgatás átalakításával; s erre nézve, ha helyes is az elv, hogy a pénzügyi igazgatásnak az adóviszonyok változásait gyakorlatilag kell figyelemmel kísérni, de ugyanakkor arra is kell vigyázni, hogy a pénzügyi

detektívek, túlságos zaklatással ne tildöznessék a privát életet is.

A képviselőház ülése május 3-án. A bud-getvita harmadik napján, ismét jelentkeztek a zajos és izgatott ülések tünetei. Az elnöki csemettyű és az elnöki enunuciációk sürten hangzóttak, s a pártok szenvedélyessége növekedett. A támadások központja Tisza Kálmán miniszterelnök pozíciója volt, — s az iránta még ki nem hült indignáció újból lobot vetett. A tegnapi ülésen az ellenzék br. K a a s Ivor, Helfy Ignác és Hollaky Imre szóltak. Bár K a a s Ivor szemlet tartott a miniszterelnöknek 1875-iki programja és 14 évi kormányzati eredménye fölött s ezen eredményeket ugy pénzügyi, mint politikai szempontból bíratta. Beszede igen eles, de mindvégig parlamentáris modorban tartott támadás volt; az ellenzék zajos tetszessel kísérte e beszédet, s a szellemes pontok, melyek a tartalmas politikai fejtegetésekkel keverve követték egymást, nagyban felelőskítettek az ellenzék hangulatát. Helfy Ignác főként pénzügyi szempontokat domborított ki, s a pénzügyminiszter tegnapelőtti beszédét vette alapos bírálat alá. Kiterjeszkedett azonban a rekonstrukcióra is, és a miniszterelnököt határozott nyilatkozatára szólította fel. Hollaky Imre beszéde a legelősebb filippikák egyike volt. E beszéd annyira felizgatta az ellenzékot, hogy ennek izgatottsága átsapott a kormánypartba is, mely minden egyebet felejtve, ismét a személyes megtagadott Tiszának védelmében egyesült. Hollaky beszédének nagy hatását az ellenzék semmi sem jellemzi inkább, mint az, hogy zajos taps támadt, mikor Hollaky beszédét végezte s az ülés végen is, midőn a kormánypart Tisza Kálmánt éljenzte, az ellenzék Hollaky I. elterésével oszlott szét. A kormánypartból szóltak Boncza Miklós és Hock János. Boncza Miklós a közigazgatási kérdésekről szólt s beszédét (mely szűz beszéd volt) figyelemmel halgatták. Hock János beszédének főként azt a részét hallgatta az egész ház, amely figyelemmel, melyben Hock a saját esztéről szólt. Hock János önigazolását a függetlenségi párt rokonszenvesen fogadta. Hock nyilatkozatai közt voltak olyanok, melyek nagyon kellemetlenek voltak a miniszterelnöknek, sőt a kormánypartra nézve is. Az ülés végen Tisza Kálmán miniszterelnök két rövid nyilatkozatot tett; egyiket Hock János, a másikat Hollaky beszédeire. Ezen nyilatkozatok alatt sokszor kitört a zaj. Ezzel az ülés véget ért.

— Külföldi hírek. Protestánsok üldözése. Az oportói kath. kongresszus kijelentette, hogy be kell zárni a protestáns templomokat Portugáliában. (A XIX-ik században élnek-e? Kv. v.) — A hollandiai királyi állapota annyira javult, hogy meg kellett szüntetni a regnenséget. Adolf Nassaui herceg — a luxemburgi regens — legközelebb el is hagyja Luxemburgot. — A hadügyi budget. Ugy az osztrák, mint a magyar honvédelmi miniszterek beakarják hozni a honvédségnek az új ismétli fegyvereket. E czéloból a jövő őszzel nevezetes hitel-követelésekkel fognak a törvényhozó testületek elé járulni. — A mayerlingi kass-tély lebontását megkezdtek. Azon szobát, melyben Rudolf trónörökös meghalt, kápolnává alakítják át. — A bolgár fejedelelem a szultánt születes napja alkalmából táviratilag üdvözölte. A szultán, ki még eddig nem érintkezett a fejedelemmel, megbizta a nagy-vezért, hogy az üdvözlését fejezze ki a szultán köszönetét. — A francia csi ün-nep e. 1789. százados évfordulóját május 5-ikén nagy ünneppel fogadják megülni a párisiak. A program főbb pontjai ezek: A megyei és városi hatóság két órákor az Avenue de Parison fogadja a köztársaság elnöket, a minisztereket, a parlamentet és a hivatalos testületeket. Emléktábla leleplezése az Etats généraux megnyitására emlékre, delután két órákor, a kormány jelenlétében a Menus-Plaisirs régi eületében. Három órákor a place d'Armes-on a Seine-et-Oise-i helyőrségi csapatok fölött a köztársaság elnöke diszszemlet tart. A Neptune medencze megnyitása (melyet egészen átalakítottak) fél hatkor a köztársaság elnökének jelenlétében történik. Este nyolcz órákor a Varietés színházban, Versaillesben fölolvás az Etats généraux megnyitására. — A szerb patriarchatu s visszaállítására iránt a szerb kormány Mihály érsekkel megállapodásra jutott. A szerb kormány czélja az, hogy a szerb egyházat függetlenítse a konstantinápolyi patriarchatól s Mihály érseket nevezze ki patriarchatá. — A bécsi antiszemita győzelem. Bécsből jelentik, hogy ott az ötödik kerületben községtanácst, a második, negyedik, hatodik, hetedik, nyolczdik és kilenczedik kerületben pedig kerületi bizottsági

tagot választottak. Margarethenben, Wiedenben, Mariahilfen, Neubauban s Josephstadtban az antiszemita győztek s csak a Lipót városban aratott győzelmet az egyesült liberális párt.

Szabadelvűség.

Minél szabadabb az állam szervezete, minél fejlettebb a közélet, annál nagyobb szükség van gondosan megőrzött és biztosított ellátott független bírói karra. Igazságszolgáltatásunkról sem mult el a lefolyt évtized melyen romboló hatás nélkül. A bíróságokba helyezett bizalom megcsorbult. A bírói karban megingatta függetlenségének és biztonságának érzetét a rendszabályoztatástól és önkénytől való félelem. A bírói előmenetel a hírhedt 54. §. elejtése dacára a főispáni befolyástól függ. A főispáni protekciónak pedig meg van az ára, a neki tett politikai szolgálatnak meg van a jutalma.

E rendszer aláása a bíróság önértéket és buzgalmat. Az egyik bíró képzett és dolgozik, de pályáján nem halad. A másik jó pajtas, vagy jó kortes, s bár tudatlan, mégis halad. A legfelsőbb bíróság önértéket és függetlenségét mélyen sérti a nyugdíjazási paragrafus, mely eddig tendenciózusan, hogy ne mondjuk öldötően alkalmaztatott. A bírói kar függetlenségé anyagilag és erkölcsileg szinten a szabadelvűség követelménye.

A jogállam követelményei sorába tartozik továbbá az, hogy az állam törvényalkotásának egész terén rendszer és elvi összhangzat uralkodjék. Alább rá fogunk mutatni az e terén észlelhető némely kirívó példára. Az nem lehet jó, hogy a kormányzat egyik ágacentralizáljon, a másik decentralizáljon; hogy a javaslatok és törvények összevarrják a bírósági és közigazgatási hatásköröket, s hogy maguk a törvények felületesen, sőt gyakran tudatlanul szövegeztessenek. A törvényhozási munka rendszeresítése érdekében kívánatos egy külön kodifikáló bizottság működése, melyben az ország legkitünőbb szakemberei érvényesítenek tudományukat az ország érdekében.

A pénzügyek terén is érezhető a szabadelvű reformok szükségé. Adórendszerünk tödőzäs-fődozás útján jött létre. Egyenes adóink aránytalank, helytelenül vannak felosztva és épen az egyenlő, illetve arányosan egyenlő terhelés elvét sértik. A közvetett adók pedig igazságtalanul sújtják a fogyasztókat minden fokozatosság nélkül. A szabadelvű eszmének e terén is vannak feladatai, melyek áldásosan hatnának a közteherváltókra.

A nemzeti liberalizmus elvének át kell tehát hatni az állami élet és kormányzat egész szervezetét, mert csak úgy oldhatja meg újja teremtő misszióját.

A rekonstruált kormány mai alakjában képes és alkalmas-e a liberális misszió teljesítésére? Erre a kérdésre majd a jövő fog határozottan válaszolni, de a multból következtetve, kételkedünk benne.

Csak oly kormánytól várhatnánk összefoglaló liberális reformokat, melynek minden egyes tagja liberális. De ha egy és ugyanazon kabinetben ülnek, épp úgy mint a parlamenti pártokban, liberálisok és konzervatívok, az egyenlőség és a kiváltság elvének hívei, akkor csak nemleges eredmények érhetők el. A kormány liberális tagjai megátolják a konzervatív intézkedéseket, a konzervatív tagok pedig

a liberálisokat. Nem történhetnék tehát semmi, nem léphetnének egyet se, sem előre, sem hátra. A reform pedig a haladás, s a mozdulatlanág megölője.

A liberalizmus nagy reményeket köt Szilágyi Dezső hatalmas egyéniségéhez. De képes lesz-e megküzdeni azokkal az ellentérvényekkel, melyek a rekonstruált, de éppen nem homogén miniszteriumban esetleges liberális reformterveinek útját állandják? Ez az új miniszterium jövőjének és cselekvési képességének nagy kérdőjele. Ha Szilágyi valóban reformálni akar, mindenekelőtt tisztogatni kell a régi miniszterium hagyatékában, mely tele van szabadelvűtlen és rendszertelen eszmekkel.

Ertjük azokat a törvényjavaslatokat, melyek már benyújtattak, de még le nem tárgyaltattak. Ezek közül csak néhányra figyelmeztetjük az új kormányt és első sorban Szilágyi Dezsőt.

Az örökiesi javaslat megakarja teremteni az ági örökösödésnek a szubstituciót, majd nem oly merevséggel, mint az Angliában fönáll, hol pedig épp e vizsáság előlése képezi a liberalizmus törekvéseinek célját. Ugyan e javaslatban hiányzik minden intézkedés a hitbizományokról, sőt dacára annak, hogy gazdasági életünknek minden a földbirtok eldarabolása, hanem a latifundumok óriási kiterjedése és növekedése egyik árkészítik a földbirtok oszthatatlanságát és megkötését a közép- és paraszt-birtoknál.

Az új talajjavítási kölcsönökre vonatkozó javaslatnál az állam készül kezességet vállalni magánérdekeltek kölcsönöire nézve, habár külön megadja a kölcsönadónak az adószertü behajtás kiváltságát.

A kepvil-előház asztalán fekszik egy egész csomó javaslat, mely a közigazgatási és bírósági hatáskörök — elválasztó határvonalát a legszabadelvűtlenebb módon, a jogállam elvének közvetlen megsértésével atlépi. Ilyen javaslatok azok, melyek a mezei rendőrségről, a közutakról és pénzügyi közigazgatási reformról rendelkeznek. Míg továbbá a közutakról intézkedő javaslat határozottan központositó, addig a pénzügyi közigazgatási javaslat decentralizáló.

Epp oly kevéssé szabadelvű szellem nyilvánul a földmivelési miniszterium különválasztásánál az ipari és kereskedelmítől. A termelő osztályok harmanikus és együttes fejlesztése helyett szembeállítatnak egymással agrárius és industrializmus. És e különválasztás közelebb hozza az egyo dalu, osztályszellemű és aristokratikus agrárius föltulkerkedésének veszélyét. Pedig a liberalizmus sem a munka, sem a birtok nemei közt előjogi természetű megkülönböztetést nem ismerhet el.

Vagy szabadelvű szellem-e az, mely a közoktatásügyi miniszterium részéről nyilvánult, akár a legújabbban a képviselőház közoktatásügyi bizottságában lefolyt viták alkalmával, akár a legutóbb az illető miniszterium kebelében történt személyváltásánál?

Az lehetetlen, hogy a kormányzat egyik ágában liberális reformokat hajtsanak végre, míg másik ágában a középkori előítéletek, a feudális felfogás, a felekezeti talkapás és az osztálykiváltság torlaszait felhalmozzák a haladás útjára. Az ily bábeli zavar a kormányzat körében nem szülhet harmonikus fejlődést államban és társadalomban.

Mielőtt tehát a reformokhoz foghatna a liberalizmus, el kell takarítani a régi zűzavaros rendszer maradványait és a már előkészített javaslatokon kell elvégezni a liberális reform-munkát.

A rekonstruált kormány minden irányban határozott színt kell vallani, mert a nemzet várja a reformokat és a szabadelvű fejlődésben keres kárpótlást az óriási áldozatokért, mikkel a militarizmus és a Tisza-kormány fejletlen gazdálkodása megterhelte. A nemzeti liberalizmus hívei foglalják el a tert és kezdjék meg a munkát.

A nemzeti liberalizmus hivatott létrehozni az egységes, egészséges és arányosan tagolt magyar társadalmat, hivatott végre hajtani a konzolidált magyar állam szervezését. Tisztán áll előtte czelja és tisztán ismerheti fel irányzatát és szándékát minden magyar honpolgár. Eszközei is világosak. Elvékre van programja felépítve és elvek szerint kell a hatalmat gyakorolni. Győzni és hódítani fog tehát az igazság erejével. Nem a társadalom egyes osztályaira támaszkodik, hanem az egész nemzetre. Nem állítja egymással szembe a felekezeteiket, hanem sertetlenül fenntartja és megóvja mindegyiknek az őt megillető jogkört. Nem egyenkint elégtit ki a polgárok, városok, kerületek magán vagy helyi érdekét, hanem szolgálva a közérdeket, biztosítja egyesek, kerületek, városok, osztályok prosperitását. Nem különbözteti meg az emberket születésük, rangjuk, állásuk, származásuk és vallásuk szerint, hanem erkölcsi és szellemi becük szerint, s ezek alapján mérlegeli hivatóságukat a közügyek szolgálatára.

A mai magyar társadalom negyvennyolcas törvények alatt szenved a negyvenhetes szellem terrorizmusát. — Hozzuk összhangzatba az állami intézményeket és a társadalmi szellemet. A nemzet liberális nagy többsége vonja ki magát a kisebbség hályából. A magyar állam és az egységes magyar nemzet ünnepegy feltámasztását a nemzeti liberalizmus felszabadító eszméje által!

ENYEDI LUKACS.

HELYI HIREK.

Lapunk f. szerkesztője — ki gyöngéldeskedő folytán nem vett részt utóbbi időben a lap szerkesztésében — rövid időre, üdülés végett családi körébe, H. Seliásra utazott. Reméljük, hogy a midőn e hónap vége felé visszatér, újult erővel lát hozzá munkásságához s akkor olvasóinkéni táldalkoznak az általa vezetett hírlapi rovatokkal.

Póztár-vizsgálat. Ma d. e. a városi házi pénztárt megvizsgálták: Vértessy István tanácsnok Ember István alügyész, Orbán Imre számvévo s Hajdu Ignác bizottsági tag. A pénztári állás következő:

Table with 3 columns: Pénztár, Készpénz, Készpénz. Rows include Házipénztár, Kozmunka-pénztár, Földi-pénztár, Forgó, Felfogási-pénztár, Letéti.

Móricz Jozsefról, a debreczeni apagyilkosról, ki jelenleg kórházban fekszik, több lap azt írta, hogy ügyében a honvéd főtörvénysek feloldotta a hadbírósnágnak halálra szóló

ítéletét és új vizsgálatot rendelt el főleg arra nevezve, vajon a gyilkos elméleti állapota normális-e? Ezzel szemben a jól értesült "Pesti Napló" május 2-iki esti lapja a következőket írja: „Az apagyilkos Móricz József büntgyében az első fokú hadbírósnágnak febr. 28-án hozta meg ítéletét, mely halálra szolt. Az ítéletet a hadbírósnágnak jóváhagyás, illetőleg meg erősítés végett felterjesztette a honvéd főtörvénysszékhöz. A főtörvénysszek, Bulovszky Károly honvéd tábornok elnökelete alatt, a napokban vette tárgyalás alá a büntgyet, azonban végérvényes határozatot nem hozott, mert ujabban olyan körülmények merültek fel, melyek a vizsgálat kiegészítését tették szükségessé. Ezekre a körülményekre, valamint az apagyilkos elméleti állapotának megfigyelésére elrendelte a főtörvénysszek a vizsgálatot s utasította az első fokú honvéd hadbírósnágot, hogy a vizsgálat eredményéről rövid idő alatt jelentést tegyen. A halalos ítéletet tehát a főtörvénysszek nem oldotta fel, hanem csak felfüggesztette az ítéletet fölött a határozathozatalt. Móricz szakaszvezető különben meg mindig a budai 17. sz. katonai kórház rabosztályán fekszik betegem. A mi magán értesülésünk szerint nincs is arra kilátás, hogy a Móricz József tejjere kimondott halalos ítélet feloldassék, ha csak királyi őfelsége kegyelmet nem ad a megtört bünosuek.

Kaszáló rendezés. A debreczeni kir. törvénysszek, mint telekkönyvi hatóság kiküldöttek, hivatalos tudósítása alapján értesítették a lakosságot, hogy az alább írt napokon következő kaszáló-birtokok kaszálói fognak telekkönyvezés céljából helyszíneltni: Május 7 en: Tolvaj János 2228, Vértési János 2237, Birinyi Lajos 137, Szabó Ferenc 1308, Bencsik János 2027, Nyilas István 2386, Balogh János 1113, Jobbágy Sándor 2274 sz. Május 8-an: Márton Ferenc 1981, Pap János 2513, Nyilas Ferenc 2446, Tokai Gábor 2415, Tóth Ferenc 1540, Kálmán István 1303, Kovács István 2322, Feké József 621 sz. Május 9 en: Óri Mihály 556, Kozak Ferenc 2035, Turi János 1252, Major István 2295, Csáky Gergely 1503, Bokor István 2240, Madar Mihály 2325, V. Nagy István 2421 sz. Kzután a meg nem jelenő kaszálói fognak hivatalból költésükre helyszíneltni, valamint azoké is, kik eddig meg nem jelentek — s kiknek kaszálói helyszínelése május 9 ig nem esz közöltetett. — A tárgyalás mindenkire nevez a Ludas vendéglőben levő hivatali helyiségben veszi kezdetet s onnan folytattatik a helyszínen. Debreczen, 1899. május hó 4-en. A városi tanács.

Nemzetközi gabonavásár. A miskolci gabonacsarnok példájára a debreczeni István gőzmalom s több debr. tekintélyes gabonakereskedő is megkérte a budapesti áru- és értéktőzsde tanácsát, hogy állítsa vissza Budapestet a nemzetközi gabonavásár intézményre, minthogy a becsi vásár előreláthatólag elmarad.

Jegyzőkönyv hiteltesítés. Hajduvármegye csütörtöki közgyűlésének jegyzőkönyve tegnap d. e. 10 órakor hiteltesítetett.

Banketozók pecsenyéje. Hogy Magyarország igazán a banketek hazája, bizonyítja az ipar- és kereskedelmi miniszternek egy legutóbbi elvi határozata, mely szorosán a banketozókat érdekli, még pedig a jó gyomru

A „DEBRECZENI“ TÁRGYAJA.

„Férfi sorsa a nő.“

(Elbeszélés) — Irta: — cs. — (Folyt. és vége.) — Hallgasson meg Uram s aztán vissza vonja szavait, hiszem. Ön nem érezte, mi az apai öröm, gyermekem utáni vágy hozott e helyre vissza. Hibás vagyok-e, ha a gyermek látása utáni vágynak ellent nem állhatva, szívenhöz akartam szorítani őt még egyszer s a nót ki neki életet adott. — Akkor, mikor ez a nő már másé? Hol volt ezelőtt 5 évvel, mikor e nő szabad volt, mikor megcsalta, magára hagyta szegényével az emberek megvetésével együtt? Akkor jön elő, minkor más a nevet, becsületet kölcsönözte neki, hogy a világban visszaadja megillető helyét, mire ön nem tartotta magát képesnek. Az apai szeretetre hivatkozik akkor mikor egy más magának fogadta gyermekét s egész jövőjét e gyermek boldogságának szenteli. Hol volt, mikor ideje lett volna, nem akarta látni sem, meg sem nézte, elsőkött a saját veretől nem adva neki egy jó szót, szeretetének egy zálogát a jövő életre nézve, csak az emberek gunyjár. Ez hát az a hányorgatott apai szeretet?... Vannak becsületes emberek a világon; csak egy szót szólott volna Ön, kitértém volna utjából. — Még nem késő... — Nem késő azt kijelentem, hogy a legnyomorultabb ember a világon. — Nem mérsékelhetem tovább magam az emberrel szemben arcul ütöttem. Gizella köznékn ugrott. — S te véded őt?... Igaz, hogy gyermeked apja. Nem teszek szemrehányást a multért, abból oly picinykét rész volt az enyém, hogy a te boldogságodért elfelejtetem. Nem az a másik, az irántam érzett szerelmed volt igazán a szerelem delibájba, eltűnt, csatlódás volt... És Ön uram, tudja mi a teen-

dője; ha nem. én üldözni fogom minden poklokon keresztül... — Ott hagytam őket. Másnap elküldte hozzám Lévy segédeit; tegnapelőtt eleget tettünk a becsületnek, a mint a társadalmi szokás ezt megkívánja; 30 lépés előrehaladással volt meghatározva. Nem történt semmi bajom. ő a vállán kapott gyenge horzsolást. Innen jelentem meg tegnapelőtt köztetek. — „Férfi sorsa a nő“ barátom, nagy volt a te lelkierőd. Láttad azóta nődet? — Miért találkoztam volna vele?! Magának tehetek szemrehányást, hogy hiuni tudtam neki — De hát ha ő nem is annyira hibás?... A nő gyenge, elbuktatni könnyű, felemelni nehéz. — Épen azért, beszélni kel vele. Ha megengedné, hogy megtegyem az első lépéseket, mely benneteket ha egymással talán nem, a jövővel kibékítene... — Hagyd el... vagy jó, ha elmegy hozzá. — ha megmondod, hogy én neki megbocsátok meg most is, de magának soha... — Így lesz a legjobb... hátha sikerül mindkettőtök számára megnyugtató utat találni... — Igen, csak menj... Vettem kalapomat s távoztam. Le sem értem a lépcsőn, pisztoly-dördítése ütötte meg füleimet. Balsejteleim fogott el; rohantam Gyulához vissza. Ott feküdt a kereveten kezében a meg füstölt revolverrel; az élet utolsórszisszatást még belé, reám veté üvegesedni kezdő szeméit. — Mit tettel Gyula? — Szóltam hozzá, remegve, megérti-e még szavaimat. — A boldogság útját kerestem s most, ugy érzem, megtaláltam valahára. Hajjól közelebb hozzám, még nem végeztem be egészen életörténetemet. Sikertelen volt a becsületnek a társadalom törvénye szerinti visszaállítása, mindketten eltűnt a párbaj után... egyikünknek pedig veszni kellett... Felkerestem tegnap Lévy Gézát... — Uram — szóltam hozzá — egyikünk feleslegessé vált a világon; az elveszésnek oly sok neve van, hogy a mód felett, mely

egyikünket megszabadítja a kínoktól, gondolkozni nem is kell. — Csak nem akar Ön meggyilkolni?... — Ne féltesse az életét tölem. — Menjünk kardra, a végmérfülésig... — Ezt nem fogadhatom el; hanem huzzunk sorsot s ez döntse el, ki dobja el magától az életet... — Tehát amerikai párbaj?!... Jól van elfogadom; a határidő 24 óra... A fekete golyót én húztam s szavamát beváltottam. — Mi lesz a feleségedből? — Gondoskodtam róla... zsebenben találsz egy nyilatkozatot Lévy Gézától, melyben becsületére fogadja, hogy ha én nem leszek, egy év alatt nőül veszi; vedd magadhoz s örködjél a becsületszö megtartása felett. Erzem... nem sokóra megpihenek... jól talált... — Hangja gyengülni kezdett; még egyszer összeszedte erejét; felé hajlottam, hogy nézhettem szavát. — Menj el Gizellához, mondd meg neki hogy megbocsátottam neki, ... menjen ferjéhez, teljesítse utolsó kívánságomat... de vigyázzon, nem mindenki Kulcsár Gyula... de legyen boldog! Neked pedig köszönetem... Ah rohamosan fogy az erő... s imitsd meg homlokod;... jobban érzem magam... nyugalom... eljő nem sokóra... megtaláltam... végre... Isten veled... Giza... Egy sohaj s egy nemes lelek megszabadult szüvedesétől. Soha sem láttam annyi igaz könyvet a szemekben, mint az én Gyula barátom tetetésén. — Nem állhattam meg, * hogy mielőtt. K. ról eltávoztam, sirját meg ne látogassam. Egy fekete öltözött nőt találtam ott a fejtára borulva s jékeserlesen zokogva. Nem akartam háborgatni, egy fejfa mögé rejtőztem, hogy észre ne vegyen. — Nemsokára egy másik fekete ruhás nő jött a sirhoz, kezénél fogva egy kis gyermeket vezetve. Ez Bártfai Gizella a felesége. De kicsoda az a másik?... —

Megtudtam nemsokára. Gizella, a mint a sirhoz ért, az a másik visszafordult s távozni akart. — Megálljon... Ön talán eltévesztette a sirt, hol könyveit elsrini akarta. — Nem asszonyon, ez a Kulcsár Gyula sirja. — Igen s mi ad Önnek jogot őt siratni?... — A részvét gyászos sorsa felett. — Arra nekem van jogom, ő enyém volt, én a felesége vagyok. — Neveg asszonyom; a szíve sohasem lehetett az övé, mert akkor megmentette volna őt, nem üzte volna a halálba Ön, kit életnél jobban szeretett... Ilyen szívet nem érdemelt Ön meg... — Talán... — En szerettem őt... — Kicsoda ön, hogy ily hangon mer beszélni asszonyom? — Léány vagyok nevem Mérei Irma... — Ah, tehát egy régi szeretője?... Nem, nem bántalak téged, pihenj csendesen oda lent. — Magához rántotta a gyermeket. — Sirasd te is őt, ő volt a te jó apád, azt a másikat nem is ismertük, megcsalt, itt hagyott újra bennünket a nyomorban... De hát Gyula nem halt meg igazán; visszajön hozzánk, azt ígérte, mikor eltávozt, visszajövök majd nem sokóra. Neki elie kell értünk, hogy a becsületet megmentse. Becsület?... az az elvesztett... ki vette el?... Itt van veled a sirba etemetve;... beszél-nem kell veled, nem igaz, hogy te meghaltál... Meg akarom mondani, hogy minden atom volt... a szerelem delibájba... felejtük el, ezután jó há feleséged leszek... jer, jer gyermekem, ássuk fel... ő nem halt meg, visszatér hozzánk... egyszer még utolször!... — Rá borult arra az egyszerű sirra, elkezdte ásni a hantot. Szegény Gyula, látod-e ezt, hogy az az asszony felásna mar a tiz körmével, hogy visszahívna az életbe meg egyszer, utolször, ha lehetne. — A gyermek sirni kezdett, a durva

bankete... tek, tár... luk ren... hatnak... hivatalo... A minis... re kijel... után az... tok nem... körnek... jät tagj... csakis... azonban... mät, ha... bizza a... a bizto... kedésböl... banketez... niszteriu... many... * E... ev. ref... I. hó 7-... tot — le... volna, ha... hozzánk... ugy a m... gyelemm... munkássá... tapasztal... * Na... várad vá... ken, a ne... állásánk... tott, mely... a képvis... a nagvá... jog a k... t a r t a... melyet Sa... ter intéz... házat; hi... tekinette... zetre is, a... terveltől... jogakadé... A felirat... * Le... függetlens... lyos csapá... hunyt. —... őszinte re... kis halotr... vetkezőleg... datjuk szer... nehai B. N... május hó 5... sulyos bet... hunytát. R... e hó 5-en... utcazi 246... utcazi ev... egyházi g... czelegd ut... lomra leté... teltetre rok... seinket tisz... 1889. május... ifj. B. Nag... nagyszülői... szánna és... Ersebet. *... A... rendes és... bánásmód... léptem. —... — Jó... zella — seg... igerte s má... Segített... berek jöttek... tunk volna... volna a sirt... csak a lelke... felkibetegek... A gyer... ki a temető... elibem; (sm... — Ura... — Az... Minek... ugy is igaz... — Szer... venni, ha sz... nevelem... — E gy... rosbán mará... jának lenne... — Nem... haza. Ugy is... halálával lát... gondoltam, ha... Gyula nem tu... tam vizslyt... hallottam, h... távozni előbb... Nem soká... boldog Neken... jó lelkének, e... elni, ez lesz... relmem zálog... Oh Gyul... szeretni tudta... A gyerm... ságba került... helyre, mikor... Majd lete... tott nekem. M... veled, kit min... nem?!...

uj vizsgálatot rendelt el főleg arra... banketéseket. Arról van szó, hogy egyesületek, társaskörök és egyéb testületek az általuk rendezett társas étkezések céljaira vágathatnak-e juhokat, kecskéket és sertéseket a hivatalos vágatási biztos jelenléte nélkül is. A miniszter most több hozza intézett kérdésre kijelentette, hogy igenis vágathatnak, miután az ilyen körülmények közt leszurt állatok nem a közfogyasztásnak, csak egy szűkebb körnek vannak szánva s az a szűkebb kör saját tagjai érdekében is felügyel arra, hogy csakis egészséges állatokot öljenek le. Ha azonban a testület nem maga rendezi a lakomát, hanem korcsmárosra vagy más iparosra bizza a vágatást, akkor már jelen kell lenni a biztosnak. Látszik ebből a czélból intézkedésből, hogy a minisztériumban is érték a banketéseik elmeletét, a mi egy magyar minisztérium tagjainak igen szükséges tudománya.

delután 1/4 4 órakor fogja a Dóczy-féle nevelő intézetben megtartani, melyre az egylet tagjai ez uton is meghívottak. * Telefon. Kicsz Lipót főpiaczi czukrárdájába és Kádás utczán levő sütődejébe bevezette a telefont. * Áldotektivek. Vakmerő tettet követett el szerdán este ket eddig ismeretlen fiatal ember a fővárosban. A legnagyobb raffineriával raboltak ki egy, a fővárosba érkezett gazdag vidéki kereskedő-földbirtokost. Az áldozatot a központi pályaudvarban vették meg, s a törvény nevében letartóztatottak jelentették ki. Majd kocsiba tuskolták s utközben órájától és pénztárcájától fosztották meg. A rablót tárgyalai azután megugranok sikerült. Az eset részletei a következők: Klein Albert hajdu-nánási kereskedő és földbirtokos a fővárosba utazott, hogy a földhitelintézetnél birtokára kölcsönt vegyen fel. Midőn a központi pályaudvarra érkezett, két előtte egészen ismeretlen fiatal ember, közeledett feléje, az egyik a kezét a vállára helyezte és a törvény nevében letartóztatottak jelentette ki. Klein a vonat utolsó kocsiából szállott volt ki s mert nagy mennyiségű podgyász volt nála, kissé késett. Mire az állítólagos detektivekkel kiért a pályaudvar előcsarnokába, már ott állt egy két ember. Hiába titakozott a letartóztatás ellen, hiába emlegette nevét, mutatta iratait, a fiatal emberek ravariáltak: "Viselje magát nyugodtan és ne okozzon feltűnést." Az egyik "detektív" arczkepet vett ki a zsebéből, s mintegy összehasonlításokat tett. Majd előre tuskolták a kereskedőt s egy fiakkerbe ültek be. A Keresepi-utca érve, a fiatal emberek e kérdéssel fordultak Kleinhez: "Mily iratok vannak önnel?" Klein a pénztárcájában tartott iratokat vette elő, mire az egyik fiatal ember azt a pénztárczával együtt elkapta, míg a másik a kereskedő óráját lopta el. A Delibáb utcánál az áldotektivek kiszállították a kocsiából, mondván, hogy ott jelentést tesznek. A magára maradt kereskedő csak várt egy ideig s azután észrevéven a lopást, panasza ment a főkapitánysághoz, mely most mindenfelé keresi a két vakmerő gonosztevőt. * Serédi Sarolta k a a kolozsvári nemz. színház operette-ekeskönyje, ki vendégszereplés alkalmával a debreczeni közönséget is meghódította, május 1-én vett búcsút a színpályától a kolozsvári színházban. Bucsuzól három darabban játszott egy-egy jelenetet: s pedig "Sárga Csikó"-ban, "Kánári hercegnő"-ben és az "Eleven ördög"-ben. — A közönség sokat tapsolta s értékes ajándékokkal és koszorúkkal halmozta el. Pályatársai előadás előtt vettek tőle búcsút; egy felvonás közben pedig a város tanácsának tagjai dudázták őt, mint menyasszonyát collegájuk, Szabó Károly főjegyzőnek. * Esküvő. Kemény János, a "Kis-pipa" derek ifju vendéglőse, f. hó 15 d. u. 4 órakor esküszik örök hűséget a czepléd-utczai ref. templomban Kovács Ilona kisasszonynak, özv. Kovács Gáborné szép és kedves leányának, Papp György nagyerdei vendéglős unokahugának. — Áldás és boldogság kísérje az ifju párnak tiszta szerelemből kötött szép frigyét! * Gyászhir. Idősb. Erdélyi János polgártársunk, f. hó 4-én 78 éves korában elhunyt, temetése folyó hó 6-án hétfőn d. u. 3 órakor fog a miklós-utczai 2077. számú háztól történni. Béke poraira! * Próbálat. Holnap, vasárnap, május 5-én, a "Korona"-szálloda dísztermében — tánczenészenek bevezése alkalmából — próbavizsgálattal egybekötött táncvizsgálatot rendez. S z a b ó Miklós tánczenésze. Kezdeté 7 órakor. Belépti-díj személyenkint 1 frt. A zenét Zsiga Józsi zene-kora szolgáltatja, jó ízű ételkezl és italokról pedig a vendéglős gondoskodik. * Halalozás. Kiss Imréné szül. Danka Julianna asszony f. hó 3-án ejeli 3 órakor, hosszas szenvedés után, életének 37-ik, boldog házassága 19 ik évében elhunyt. Temetése holnap d. u. 5 órakor lesz csapó-árok-utczá 688-ik sz. háztól. Béke hamvaira! * Temetés. Április 23-án kísérték szerettei örök nyugalomra özv. igóli S z o n t a g h Edéné szül. T h o m a n n Emília asszonyt, ki elete 78-ik évében rövid betegség után hunyt el Iglón. A megboldogult anyósa volt Telegdi László színházi felügyelőnek. Béke hamvaira! * A miniszter köszönete. A kultusz-miniszter Stern Jakab földbirtokosnak, ki — mint említettük — kis-kabai birtokán saját költségén tanyai iskolát építtetett, elismerő köszönetét fejezte ki. * Ügyvédi iroda. Vadon Sándor köz- és váltó-ügyvéd, lakását és irodáját f. évi május hó 1-én a csizmadia színel szemben, csapóvár-utczá 357. sz. alatti Kenderessy házhoz helyezte át. * Köszönetnyilvánítás. Özevgy Gombos Istvánné asszony Csapó u. 390 sz. alatti ház tulajdonosa, a czepléd utczai ev. ref. u. templomban felállította orgona költségeinek gyaratására husz (20) frtot o. e. az egyházi pénztárba befizetett és ez összeg a hasonlenné összegkezhöz gyümölcsözés vegett csatoltatott. Addig is, mig ez irant a t. cz. presbyteri közgyűlés értesítve lenne, fogadja a vallásos közületű nő hálás köszönetem nyilvánítását. Debreczen, 1889. Május 3. S z u z s t i v á n egyh. főgondnok. * Iroda-vezetőül ajánljuk ügyvédi irodába egy több évi gyakorlatl bíró okleveles ügyvéd. Czime megduható lapunk szerkesztőségében. * Találtatott. Bizonyos mennyiségű pénz tegnap május 3-án találtatott. — Kellő igazolás

mellett tulajdonosa tölem átveheti. Engeszer József. * Kié? A Debreczenből Almódra vonuló huszárokkal egy 4 éves vizsla-kutya tévedt Almódra, hol az előjáráságtól a gazdája átveheti. * Uj kisvendéglő. Kónya Sándor a megyeház közelében levő Halasy háznál „Zrinyi Miklós”-hoz czimzett kis vendéglőjét holnap, vasárnap fogja megnyitni. **Hazánk s a külföld.** — Mosonók versenye. Genfben érdekes verseny volt a napokban. Több száz mosonó gyűrte fel az inge ujjait és derekasan hozzá-látott a mosáshoz. Több ezer főből álló közönség volt tanuja a nemzetközi mosakodásnak. Mint ha nem is asszonyi kezek, hanem valami zakatoló gép karjai dolgoztak volna, ugy eredi neki a munka. — Kimondhatatlan gyorsasággal beáztatták megszappanozták, kicsavarták a szennyesüket s csakhamar meg volt téve minden szükséges procedúra. Hat perc múlva már vége is volt az érdekes versenynek, mert ez idő alatt Lefèvre kisas-szony 19 éves párisi mosonó már tisztára mosta szennyesét. Ő lett a nyertes, ő nyerte el az első nagy díjat. A felette érdekes verseny 1.500 terítékű bankett követte, melyen számos felköszöntő mondatott a nap hősnőjére, Lefèvre kisaszonnyra. **Muzsák.** — Változások a népszínháznál. Ösztől kezdve nagy változás lesz a népszínház személyzetében. Evva Lajos igazgató a következő tagoknak küldötte meg a felmondási levelet: Bácskai Julcsának, Gyurman Alicének, Hevesi Jankának, Arányi Bellának, Bessenyei Mariskának és Béni Irmának. A távozó tagok helyébe többekkel folynak alkudozások. Lukács Juliskát, ki a drámai szerepkört, mint a színesiskola növekedése egy évi vendégként tölti be, az igazgatóság szerződéssel kínálta meg, de a kisaszony végleg meg nem nyilatkozott, mert a kolozsvári színházról is kapott ajánlatot. A segédzenészek helyébe Frank Boriskát már szerződtették, Hentallerné Pauli Mariskával pedig alkudozások folynak. Csongori (Czermin) Mariska már hetekkel ezelőtt aláírta a szerződést. Vidorné ezental csak felépti díjakra szerződött. — Hir szerint az igazgatóság a tavaly megkezdett fizetés-redukciókat is folytatni fogja s első sorban Palmi Ilka és Hegvi Aranka fizetését akarja tetemesen leszállítani. **SZERKESZTŐI POSTA.** "Magyarország" Szép dolog a hazafini lelkesedés, az se baj ha valaki a németet gyűlöli, s ennek hangoztat, de ha nyilvánosság akarja hozni: ilyenmó értelem, akkor ne tegye azt furcsapósságban, hanem szóljon a Petőfi langyulván! A mily távol áll az ön verse a Petőfi hazafias verseitől, ép oly távol áll attól is, hogy közlendőnk közé sorozzuk. **Felolós szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre**

Értesítés. Május 5-től, azaz holnap, vasárnaptól kezdve a Szikszay-féle „Margit” fürdőben a gőzfürdő 60 krra leend leszállítva. Szikszay fürdő-intézet.

Friss ideitöltésű Bikszádi, Bárfai, Bilini, Bor-széki, Budai keserű, Czigel-kai, Csizi, Emsi, Gieshübl, Gleichenbergi, Halli, „iblay” Iwándai, Karlsbádi, Korit-nyitzi, Krondorf, Lipiki „iblay” Margit, Marienbádi, Mohai „Agnes” Mohai „Stefania” Parádi, Pirmonti „aczélforrás”, Pülnai, Rochitsi, Saidschützi, Salvator, Selters, Szolyvai, Szulini, Preblai, Veghlesi, Veratorrás” természetes gyógy- és borvizeket. Továbbá olajba tört készfestékeket minden színben, Lenkenézét (firnist), szobapadló fény-mázokat, és mindenféle festékeket, lackokat, ajánl **RICKL JÓZSEF ZELMOS Debreczen.**

Kiadó FÖLDEK. A szikgáti cserépvető mellett 25 c. h. jó minőségű fekete szántóföld, jó karban levő gazdasági épülettel ellátva, 3, vagy 6 évre kiadó, esetleg kedvező feltételek mellett eladó. 20 és 1/2 cat. hold majorsági föld a várad-utczai sorompó mellett, épülettel, vagy anélkül, 3, vagy 6 évre bére kiadó. A péterfai majorságban 3 cat. hold luczernás, nyári használatra kiadó. Ertekezhetni **Kerekes Géza** tulajdonossal, czepléd-utczá 44.

KARDOS LÁSZLÓ Debreczenben, czepléd utczá. Meghívja a nagyérdemű közönséget dűsan berendezett raktárába, hol ez idő-szerint nagy választék áll rendelkezésre **nyári czérna ruha szövetekben** (Zephir), melyek belöldi- és angol-gyártmányban a legczélszerűbb és legszebb női ruha-kelméket szolgáltatják. **Áruk, minőség szerint, méterenként 26 kr és 1 frt közt váltakozik.** Különösen kiemelendő a színek tartóssága és szépsége, valamint a szövet ruganyossága és könnyedsége.

Legnagyobb választék lakás berendezési czikkekből u. m.: szőnyegek, függönyök, bútorkelmék, ágyszal-terítők paplanok és matrácok, viaszos bútórészletek és parketek, Lynoleum.

Indiai gyékények, cocos futó és labórlók. Alkalmi vétel folytán tetemesen lezállított áron ajánlunk színes keresztcsikok keleti függönyöket, ágyszal-terítőket. **ÜJDONSÁGOK:** Axminster, Brussel, Tapestry, Smyrna, Bagdad, Mekka, Emir, Daghentan, Sumak, Turkestan, Kyrman szőnyegek, szövetek és függönyökben.

Kunz József és Társánál Debreczen, kiestemplom-bazár.

Sorsjegy lebélyegzés. A magyar sorsjegytörvény értelmében lebélyegzendő osztrák és egyéb sorsjegyek csekély eljárás díj mellett lebélyegztetésére ugy a helybeli, mint vidéki sorsjegy tulajdonosok megbízását készsége elvállalja **Ipargyűlésleti takarékos és hitelint. Debreczenben.**

Egyetlen a maga nemében! Az újonnan felállított hungarica, ócsoma fényesített keretbe foglalt, kőből és jelző-késszerűkkel, két bronzosított szíjvali díszes díszített órá-lappal, mely sötét éjszakán — minden világító késszerűk nélkül — mint a hold egy ragyogó és esen négykötésű óra csapán s 7-75 krra kerül. Minden megrendelő órá egy külön e csőre készített postal-szerkeznybe pakoltatik és akár uszvitótel, akár az összeg beutalása mellett, minden világ-lá felé szelküldök. **WEISZ S. és társa** központi óra-raktára **Becs, I. Seiler-gasse 7.**

Előnyös vásárlás! Pokróczok és lótarak legelső és legnagyobb bizományi raktára nálam lévén, ennélfogva adhatom azokat a m. lótarakokat mindenféle szegélyvel drbjá 1 frt 30 kr, ugancsák 130 cm széles és 180 cm hosszú drbjá 1 frt 75 kr. SÁRGASZÖRÜ takarók drbjá 2 frt 75 kr. Berkeosi takarók drbjá 3 frt 50 kr. Urasági takarók drbjá 4 frt. Burrett — selyem takarók a legszebb színekben u. m. veres, kék zöld, narancs sat. strafos drbjá 3 frt 50 kr. Kapható utánvét, vagy előleges pénzbeutalás mellett. **Export-Etablissement Weiss** Wien I. Seiler-gasse 7.

Legujabb divatú női ruhakelmék.

GYENES LAJOS

DEBRECZEN,
főter, városház épület.

Ajánlja a tavaszi és nyári idejére dűsan felszerelt raktárát, a
LEGUJABB DIVATÚ NŐI RUHA SZÖVETEKBEn,

francia és belföldi mosó kelmékben,

KARTON, TOILE és SATIN.

CSIPKE-FÜGGÖNYÖK.

Szalag, csipke, bodor és egyéb pipere cikkekben.

Szines, fehér himző- és kötő pamutokban,

rövidárúk és béls neműekben,

nekülöben ajánlja nagyvált székü raktárát

NAPERNYŐ és ESERNYŐKBEn.

Nagy raktár férfi nyakkendők és fehérműekből.

Minta gyűjteményemet bérmentve küldöm.

FÜGGŐNY (Mieder)

DEBRECZEN

Mauthner-fele kiállítási fűmagkeveréket
Mauthner-fele margitszigeti fűmagkeveréket
fi om, egész rövidszálú eredeti angol perjét
(Lolium perenne tenu)
ajánl

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedése

József főherceg Ő cs. és kir. fensége udvari szállítója
Budapest, koronaherceg-utca 18. sz.

A fenti 3 fűmag czégem elsőrendű különlegességét képezi a a szerfelett
kittünö minőség legfényesebb bizonyítéka az, hogy az általános országos kiállítás
összes pázsitrészei csakis kiállítási fűmagkeverékekomból létesítették, valamint ama
körülmény, hogy Budapest, főváros összes nyilvános terei és kertjei, valamint
a Margitsziget részére szükséges fűmagvakat már az évek hosszú során át,
kizárólag csak czégem szállítja.
A főrajgyezék 160 oldalra terjedvén és melyben vagy 600 ábra könnyeb-
biti az egyes cikkek megválasztását, kívánatra ingyen és bérmentve küde-
tik meg.

AZIENDA

osztr.-francia elemi és baleset biztosító társaság.
Jutányos jégbiztosítás.

Társaságunk által elért kedvező eredmények arra indítanak
bennünket, hogy a gazdaközönségnek jutányos díjakat számítsunk és
különösen oly feleknek kiknek az utóbbi években jégkárak nem volt
további kedvezményeket is adjunk. — Bővebb felvilágosítással szolgál
alant jegyzett képviselőtink.
Debreczen, 1889. április 15.

Az „Azienda“ osztr. francia
elemi és baleset biztosító társaság
debreczeni vezérigynöksége
Tóth György.

DUNKEL VILMOS Kassán

ajánja kittünö száraz tölgy-fából készített, sokszorosán kittintetett
parketáit,
ugynevezett amerikait, tömör s berakott kockkát jutányos árak mellett.
Képes rajzminták díjmentesen szolgáltatnak ki.

A kinek egy kötvényre van szüksége
arra nézve, hogy az egy köcsbarte alapul szolgál-
jon, mint családjának biztosítására, vagy mint vizs-
szolgáltatására a kapott hozományának, vagy mint
eladósodott ház- és ingatlan birtokosok vagyon-
viszonyainak rendezésére, továbbá pedig azon egy-
neknek, kik életükben semmi fölyő tóket nem ha-
gyományozhatnak, végül mint töke alapot házasa-
guk kivüli gyermekek, vagy második házasságból
származó gyermekek egyenjogúsítására, habár a
biztosítandó egyének életük 60-ik évét is átlettek
(66-ik évig), ezt azonnal elérhetik, leggyorsabban
egy biztosítási-kötvény által, minden köcsbarte felté-
tel mellett, becsületes és tisztességes módon itt,
vagy a vidéken. A legszigorubb tioktartás bizto-
sítva van. — Felvilágosítások — díjtalanul — sze-
rethetők naponta 2-5 óra közt Klein biztosítási
főfelügyelőnél.
Bécs, I. Kohlmeßergasse 7, 4-ik emelet.

A brüsszeli 1883-ik évi nagy nemzetközi kiállítás
alkalmával oványul kittintetve.
Férfiak számára
Szenzációs találmány!
Dr. Borsodi cs. kir. szabadalmazott villanyos fém-
lapja kipróbálva és jutalmazva, gyengeség ellen
használatos, mert ez az elgyengült idegeket erősíti
s ifjú cröt önt bejók. Előállításra igen kellemes,
és csupán a fém lap észre nem vehető hordása a tes-
tis is elég arra, hogy az eredmény előressék.
Árak: I. oszt. 65 frt, II. oszt. 40 frt, III. oszt.
30 frt.
A cs. kir. villanyos fém lapok raktára (Dr. Borsodi
szabadalma.) Bécs, I. Weinburg-utca, Nr. 9.
Kimerítő használati utasítás 50 krért küldetik.

A nyári idejére van szerencsém a n. é. közönség figyelmébe
ajánlani raktáramon levő nagy alkalmi vételt. mely
női és férfi, gyapju és mosó ruha-kelmékből,
NAPERNYŐK,
SZŐNYEGEK és FÜGGÖNYÖKBŐL
áll, nevezett árúk kizárólagos
gyári árak mellett számíttatnak.
BOSZNAVY J.
Debreczen.

DEBRECZENI ASZTALOS-EGYLET

temetkezési intézete és sírkő-raktára
Kenyér-piacz tér, Tisza-ház.

Bátorkodom a n. é. közönség szives figyelmét a már 16 év óta fennálló,
solid- és pontos kiszolgálás, továbbá jutányosság tekintetében általánosan elősmert

temetkezési intézetünkre

felhívni s azt, valamint nagy választékú
SÍRKŐ-RAKTÁRUNKAT

előforduló esetben becses párfogásukba ajánlani.
Eddigi üzleti elveinket változatlanul fenntartván, azon helyzetben va-
gyunk, hogy t. vevőink igényeit minden tekintetben kielégíthetjük s bármily
szerény vagy díszes temetkezéseket a legjutányosabban eszközölhetünk.

Sírkő-raktárunkban készletben tartunk mindennemű márvány, syenit,
gránit stb. emlékköveket s azokat a legolcsóbb árban árusítjuk el. — Ugyaszin-
tén elvállaljuk azoknak felállítását, melyért csak saját kiadásainkat számít-
juk fel.
Szives párfogásukat továbbra is kérve,
tisztelettel vagyunk
DEBRECZENI ASZTALOS-EGYLET
kenyér-piacz tér, Tisza-ház.

Vidéki megbízások pontosan teljesíttetnek.

»**Korona-forrás**« legtisztább és legolcsóbb égvényes
savanyuviz raktár Debreczen és vidékére.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni
fióktelep árucarnoka

ajánl: legjobb minőségű
szepességi főzelékeket,
boszniai szilvát, szilvaizt.

PERGETETT és KERET MÉZET:
különfélebb friss minőségű
SAJTOKAT, LIPTAI TÜRÖT.

Magyarádi, szegszárdi, egri (bikavér), sashegyi,
szomorodni, tokaji gyógy asszu borokat; —
csiraképeségükért kezesség mellett:

gazdasági és konyhakerti magvakat;
különösen pedig: oberndorfi takarmányrépa ma-
got, francia és magyar luczernát legjutányosabb
árak mellett

Tisztelettel
Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debr. fióktelep árucarnoka.
N.-várad utca, megyeház mellett.

»**Korona-forrás**« legtisztább és legolcsóbb égvényes
savanyuviz raktár Debreczen és vidékére.

A KI

egy jó és elegáns szövetre reflectál és azt olcsón venni akar, az forduljon
PLANK ÁGOST

női divat-üzletébe
czegléd-utcán, színházzal szembe,

a hol minden embernek egy alkalmi vevés nyújtatik, mert a szövet osztály,
mely csupán a legdivatosabb és legjobb minőségű szövetekből áll, az üzlet kl-
csinysége miatt, felhagyatik, s így azokat,
saját ár alatt is eladom.

Dupla széles egyszínű és csikos kelmék 35 től fölfelé minden árban!
Fekete divat és gyász kelmék 60-tól minden árban!
Összes selymek és himzések, bortnik és a legdivatosabb szőrdiszek,
szallagok, fűzők stb. stb. meglepő olcsó árak mellett találhatók.

Szines disz moirek pr. Mtr. 95 kr.
Ez alkalmi vevésekre, bátorkodom a n. é. közönség figyelmét felkérni
teljes tisztelettel

PLANK ÁGOST
női divat és rövidárú üzlete,
czegléd-utcán, színházzal szemben.

Minták bérmentve küldetnek.

Összes női és férfi szabó kellékek.